

23. Umowa o dzieło

.....
 (pieczęć nagłówkowa zakładu pracy)

.....
 (miejsowość i data)

Umowa o dzieło^a

zawarta w dniu W
 (data) (miejsowość)

pomiędzy:

....., reprezentowanym(a) przez
 (pełna nazwa przedsiębiorcy, siedziba, adres)

.....,
 (imię i nazwisko osoby/osób reprezentujących przedsiębiorcę)

zwanym(a) dalej Zamawiającym

a*

Panem(ią)
 (imię i nazwisko)

synem/córką PESEL
 (imię ojca, imię matki)

zamieszkałym(a)
 (adres zameldowania)

zwanym(a) dalej Wykonawcą,

a**

....., reprezentowanym(a) przez
 (pełna nazwa przedsiębiorcy, siedziba, adres)

.....,
 (imię i nazwisko osoby/osób reprezentujących przedsiębiorcę)

zwanym(a) dalej Wykonawcą.

§ 1

Zamawiający zleca, a Wykonawca zobowiązuje się do wykonania na rzecz Zama-
 wiającego:

.....

§ 2

1. Wykonawca jest zobowiązany rozpocząć wykonywanie dzieła, określonego w § 1, w dniu
2. Wykonawca jest zobowiązany wykonać dzieło i przekazać je Zamawiającemu w terminie do dnia

§ 3

1. Dzieło zostanie wykonane z materiałów dostarczonych przez
2. Wykonawca zobowiązuje się do wykonania dzieła za pomocą własnych narzędzi.
3. Przekazanie materiałów, a następnie rozliczenie z ich zużycia nastąpi na podstawie protokołu, podpisanego przez obie Strony.

§ 4

1. Z tytułu wykonania niniejszej Umowy Wykonawca otrzyma wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości zł brutto.
2. Wynagrodzenie (ust. 1) podlega opodatkowaniu, zgodnie z obowiązującymi przepisami.
3. Zapłata wynagrodzenia nastąpi po przyjęciu dzieła przez Zamawiającego, na podstawie rachunku wystawionego przez Wykonawcę, w terminie dni od dnia przedstawienia rachunku Zamawiającemu.

§ 5

Wykonawca wykona dzieło (§ 1) osobiście. Za zgodą Zamawiającego Wykonawca może powierzyć wykonanie dzieła osobie trzeciej. Wówczas za działania i zaniechania osoby trzeciej Wykonawca ponosi odpowiedzialność względem Zamawiającego jak za własne działania i zaniechania.

§ 6

1. Zamawiający może w każdym czasie, dopóki dzieło nie zostało zakończone, odstąpić od Umowy na mocy jednostronnego oświadczenia, za zapłatą odpowiedniego wynagrodzenia.
2. Ponadto Zamawiający może odstąpić od niniejszej Umowy na mocy jednostronnego oświadczenia, w przypadku gdy:
 - 1) Wykonawca opóźnia się z rozpoczęciem lub wykończeniem dzieła tak dalece, że nie jest prawdopodobne, żeby zdołał je ukończyć w czasie umówionym;
 - 2) Wykonawca wykonuje dzieło w sposób wadliwy albo sprzeczny z umową;
 - 3) dzieło ma wady istotne, które nie dadzą się usunąć albo gdy z okoliczności wynika, że Wykonawca nie zdoła ich usunąć w odpowiednim czasie.

W przypadkach, o których mowa w pkt 2) i 3), Zamawiający – zamiast odstąpić od Umowy – może powierzyć dokończenie (lub poprawienie) dzieła osobie trzeciej, na koszt i ryzyko Wykonawcy.

3. Wykonawca jest uprawniony do odstąpienia od Umowy na mocy jednostronnego oświadczenia, w przypadku gdy ze względu na brak współdziałania ze strony Zamawiającego nie jest możliwe wykonanie dzieła.
4. W każdym czasie Umowa może zostać rozwiązana na mocy porozumienia Stron.

§ 7

Zmiany niniejszej Umowy będą dokonywane w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

§ 8

W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Umowie, a dotyczących jej przedmiotu, mają zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego.

§ 9

Umowę sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze Stron.

.....
(zamawiający)

.....
(wykonawca)

* gdy wykonawcą jest osoba fizyczna

** gdy wykonawcą jest przedsiębiorca

Uwagi i objaśnienia

^a **Umowa o dzieło.** Umowa o dzieło uregulowana jest w przepisach Kodeksu cywilnego (art. 627 i n.) i polega na tym, że przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający – do zapłaty wynagrodzenia. Umowa o dzieło jest umową wzajemną, której przedmiotem jest osiągnięcie indywidualnie oznaczonego i samoistnego rezultatu pracy ludzkiej o charakterze materialnym (np. wybudowanie garażu, uszycie garnituru, sporządzenie opinii, naprawa samochodu) lub niematerialnym (wykonanie utworu muzycznego, wygłoszenie wykładu). Umowa o dzieło może zostać zawarta w dowolnej formie, zarówno na piśmie, jak i ustnie. Forma pisemna wskazana jest do celów dowodowych.

Do umów o dzieło mają zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego. A zatem umowy te nie podlegają prawu pracy. Pozwala to stronom na większą swobodę w zakresie ułożenia wzajemnych praw i obowiązków. Umowa o dzieło nie może mieć cech charakterystycznych dla umowy o pracę, np. podporządkowanie wykonawcy wobec zamawiającego czy ścisłe określenie czasu pracy. Decydujące znaczenie przy rozstrzygnięciu, czy dana umowa jest umową o dzieło, czy też umową o pracę, będzie miała treść tej umowy oraz praktyka jej stosowania, a nie jej nazwa (por. art. 22 § 1¹ KP). Podstawowym obowiązkiem wykonawcy jest realizacja dzieła, które spełnia oczekiwania i potrzeby zamawiającego. Z umowy o dzieło nie wynika obowiązek wyko-

niania dzieła osobiście, chociaż strony mogą zastrzec to w umowie. Z uwagi na to, iż celem umowy jest osiągnięcie określonego rezultatu, przyjmujący zamówienie odpowiada za wady wykonanego dzieła (rękojmia), która to cecha nie występuje przy umowie o pracę ani umowie zlecenia.

Podstawowym obowiązkiem zamawiającego jest wypłata wynagrodzenia. Ustawodawca zostawił stronom umowy swobodę, jeżeli chodzi o zasady wynagrodzenia za wykonanie dzieła. W przypadku gdy strony nie ustaliły wysokości wynagrodzenia ani nie wskazały podstaw do jego ustalenia, uznaje się, że wykonawcy należy się zwykle wynagrodzenie za dzieło tego rodzaju lub wynagrodzenie odpowiadające uzasadnionemu nakładowi pracy oraz innym nakładom wykonawcy (por. art. 628 KC). Kodeks cywilny przewiduje dwa sposoby ustalania wynagrodzenia za dzieło: wynagrodzenie kosztorysowe (art. 629–631 KC) oraz wynagrodzenie ryczałtowe (art. 632 KC).

Umowami o dzieło są umowy o prace geologiczne; geodezyjne i kartograficzne; umowy o roboty budowlane, gdy żadna lub jedna ze stron nie jest podmiotem gospodarczym; umowy o sporządzenie projektu technicznego; umowy o prace naukowo-badawcze, rozwojowe i wdrożeniowe; umowy dotyczące świadczenia usług mających za przedmiot naprawę, konserwację lub wykonanie przedmiotów na indywidualne zamówienie. Umowy te są w dużym stopniu regulowane przepisami szczególnymi, w związku z czym przepisy Kodeksu cywilnego w umowie o dzieło stosuje się uzupełniająco. Umową o dzieło jest przewóz odpłatny, wykonywany przez osobę niebędącą przewoźnikiem (zob. art. 774 KC).

Roszczenia wynikające z umowy o dzieło przedawniają się z upływem 2 lat od dnia oddania dzieła, a jeżeli dzieło nie zostało oddane – od dnia, w którym zgodnie z treścią umowy miało być oddane (art. 646 KC).

Osoby wykonujące prace w ramach umowy o dzieło, co do zasady, nie podlegają ubezpieczeniu społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu. Wyjątkiem jest sytuacja, gdy pracodawca zawiera umowę o dzieło z własnym pracownikiem – umowa o dzieło występuje obok umowy o pracę. Wtedy z umowy o dzieło odprowadza się składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, tak jak z tytułu umowy o pracę, czyli w pełnym wymiarze. Obowiązkowi ubezpieczeń społecznych oraz ubezpieczeniu zdrowotnemu podlega także umowa o dzieło zawarta po 30.6.2004 r. przez emeryta lub rencistę z własnym pracodawcą (ustawa z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 887 ze zm.).

Orzecznictwo

1. Wyrok SN z 13.3.1967 r., I CR 500/66, OSPiKA 1968, Nr 7–8, poz. 156

Głosa: W. Ludwiczak, OSPiKA 1968, Nr 7–8, poz. 156

Umowa, w której strona zobowiązuje się do wykonania określonej produkcji artystycznej za wynagrodzeniem, ma cechy umowy o dzieło, a nie umowy zlecenia. Treścią bowiem zobowiązania wykonawcy jest nie samo podjęcie i wykonywanie określonych czynności, lecz oznaczony w umowie ich wynik w postaci wystawienia widowiska odpowiadającego pewnym z góry ustalonym warunkom. Powyższego charakteru prawnego nie traci umowa wskutek tego, że przed-

miotem zobowiązania jest wystawienie nie jednego, lecz większej ilości widowisk. Mimo bowiem zmiany ilościowej treść zobowiązania nie ulega zmianie.

2. Wyrok SN z 16.8.1972 r., III CRN 202/72, OSNCP 1973, Nr 5, poz. 81

Jeżeli strony w umowie o dzieło określiły wynagrodzenie ryczałtowo, to okoliczność, że przyjmujący zamówienie nie wykonał wszystkich robót, co zmusiło zamawiającego do powierzenia wykończenia dzieła innej osobie (art. 636 § 1 KC), nie oznacza przekreślenia ryczałtowości wynagrodzenia. W takiej sytuacji należy od umówionego wynagrodzenia ryczałtowego odliczyć to, co zamawiający musiał wydatkować na dokończenie dzieła, nie zaś określać wysokość wynagrodzenia na podstawie rzeczywistej wartości wykonanych robót.

3. Wyrok SN z 8.2.1985 r., III CRN 365/84, Legalis

W sytuacji, gdy wynagrodzenie za wykonanie dzieła jest ustalone na podstawie obowiązujących cen lub stawek, to strony są związane stawkami i cenami obowiązującymi w chwili oddania dzieła, a nie wprowadzonymi później. Okoliczność, że do chwili, w której pozwana obowiązana była wobec powoda do spełnienia świadczenia, do chwili jego spełnienia nastąpiła zmiana relacji pieniężnych oraz wzrósł poziom cen, nie uzasadnia żądania spełnienia świadczenia w większej sumie jednostek pieniężnych niż ta, do której zapłaty dłużnik był zobowiązany. Stanowisko takie znajduje oparcie w regulacji zawartej w art. 358 § 2 KC. Przepis ten dopuszcza wprawdzie wyjątki od zasady nominalizmu, gdy wyjątek taki dopuszcza przepis szczególny, lecz w odniesieniu do umowy o dzieło brak takiego szczególnego unormowania.

4. Wyrok SA w Rzeszowie z 21.12.1993 r., III AUr 357/93, OSA 1994, Nr 6, poz. 49

W odróżnieniu od umowy zlecenia, umowa o dzieło wymaga, by starania przyjmującego zamówienie doprowadziły do konkretnego, w przyszłości indywidualnie oznaczonego rezultatu. Umowa zlecenia nie akcentuje tego rezultatu jako koniecznego do osiągnięcia, nie wynik zatem (jak w umowie o dzieło), lecz starania w celu osiągnięcia tego wyniku są elementem wyróżniającym dla umowy zlecenia, tj. przedmiotowo istotnym.

5. Wyrok SA w Poznaniu z 17.1.1996 r., I ACr 618/95, OSA 1998, Nr 3, poz. 12, s. 42–45

Glosa: OSA 1999, Nr 7–8, s. 111

Rzeźba jest ucieleśnionym rezultatem niematerialnym pracy twórczej artysty. Artystyczny charakter dzieła sztuki nie pozbawia go cech przedmiotu umowy o dzieło na rezultaty natury materialnej i niematerialnej jest powszechnie przyjęty i w tej mierze zakwalifikowanie zawiązanego przez strony stosunku do umów o świadczenie usług podobnych do zlecenia, z uwagi na niematerialny rezultat pracy twórcy, sprzeciwiało się konstrukcji umowy o dzieło.

6. Uchwała SN z 28.10.1997 r., III CZP 42/97, OSNC 1998, Nr 4, poz. 54

Glosa: J.P. Naworski, MoP 1998, Nr 8, s. 310

Jeżeli przyjmujący zamówienie usuwa wady dzieła na żądanie zamawiającego (art. 636 § 1 KC), przewidziany w art. 646 KC dwuletni termin przedawnienia roszczenia zamawiającego o zwrot kosztów poprawienia dzieła przez inną osobę rozpoczyna bieg od dnia oddania dzieła po wykonaniu poprawek przez przyjmującego zamówienie, a jeśli to nie nastąpiło – od upływu terminu do poprawienia, wyznaczonego przez zamawiającego.

7. Wyrok SN z 16.12.1998 r., II UKN 392/98, OSNAPiUS 2000, Nr 4, poz. 157; Sł. Prac. 2000, Nr 5, s. 31

Zatrudnienie na podstawie umów o dzieło pracowników poza podstawowym czasem pracy przy pracach tego samego rodzaju, co objęte stosunkami pracy, stanowi obejście przepisów dotyczących podlegania systemowi pracowniczych ubezpieczeń społecznych.

8. Wyrok SN z 8.1.1999 r., I CKN 957/97, OSNC 1999, Nr 7–8, poz. 131

Głosa: G. Bienień, Gl. 1999, Nr 9, s. 15

Wadami istotnymi dzieła mogą być zarówno usterki niedające się usunąć (wady nieusuwalne), jak i usterki dające się usunąć (wady usuwalne).

9. Wyrok SN z 7.7.1999 r., II CKN 426/98, OSNC 2000, Nr 2, poz. 32

Głosa: W. Kubala, R.Pr. 2000, Nr 5, s. 146–149

Jeżeli według umowy stron wykonanie zamówionego dzieła wymaga współdziałania zamawiającego, a ten nie współdziała, przyjmujący zamówienie może odstąpić od umowy (art. 640 KC). Na zamawiającym ciąży wówczas obowiązek zapłacenia wynagrodzenia, mimo niewykonania dzieła. Wynagrodzenie to ulega jednak zmniejszeniu o kwotę zaoszczędzoną przez przyjmującego zamówienie wskutek niewykonania dzieła (art. 639 KC).

10. Uchwała SN z 15.2.2002 r., III CZP 86/01, MoP 2002, Nr 14, s. 666

Głosa: E. Łętowska, MoP 2002, Nr 14, s. 666–668

Jeżeli przyjmujący zamówienie skutecznie nie usunie wad dzieła w wyznaczonym terminie (art. 637 § 1 KC), zamawiający nie może żądać upoważnienia przez sąd do usunięcia wad na koszt przyjmującego zamówienie (art. 480 § 1 KC).

11. Wyrok SN z 25.11.2005 r., I UK 68/05, Wok. 2006, Nr 4, s. 26

Wykonywanie takich samych czynności nie może występować w ramach umowy o pracę i umowy cywilnoprawnej. Cechą umowy o pracę nie jest pozostawanie w dyspozycji pracodawcy, bo to może występować też w umowach cywilnoprawnych, lecz wykonywanie pracy pod kierownictwem pracodawcy (pracy podporządkowanej). Ta cecha ma charakter konstrukcyjny dla istnienia stosunku pracy.

12. Wyrok SN z 29.11.2005 r., II PK 100/05, OSNAPiUS 2006, Nr 19–20, poz. 299

1. Sąd jest zobowiązany do wykładni prawa polskiego w sposób zapewniający w największym stopniu jego zgodność z treścią nieratyfikowanej umowy międzynarodowej wiążącej Polskę (art. 9 Konstytucji RP).

2. Sąd dokonujący wykładni umowy o pracę zawartej pomiędzy polskim przedsiębiorstwem realizującym w Republice Federalnej Niemiec umowę o dzieło na podstawie umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o oddelegowaniu pracowników polskich przedsiębiorstw do realizacji umów o dzieło, sporządzonej w Bonn 31.1.1990 r. (Dz. U. z 1994 r. Nr 98, poz. 474 ze zm.), a pracownikiem oddelegowanym do pracy związanej z realizacją tej umowy o dzieło, powinien uwzględnić treść oświadczeń polskiego przedsiębiorstwa, dotyczących warunków zatrudnienia przedkładanych niemieckiemu kontrahentowi i urzędowi, oraz obowiązki, jakie w tym zakresie nakłada na przedsiębiorstwo prawo niemieckie, do którego oświadczenia te się odwołują (art. 65 KC w zw. z art. 300 KP).

24. Umowa o współpracy z samozatrudnionym

.....
(pieczęć nagłówkowa zakładu pracy)

.....
(miejsowość i data)

Umowa o współpracy z samozatrudnionym^a

zawarta w dniu W
(data) (miejsowość)

pomiędzy:

....., reprezentowanym(a) przez
1)
(pełna nazwa przedsiębiorcy, siedziba, adres)

reprezentowanym(a) przez
zwanym(a) dalej Zamawiającym,
a

2) Panem(ią) prowadzącym(a)
(imię i nazwisko)

działalność gospodarczą pod nazwą
z siedzibą w
wpisaną do rejestru działalności gospodarczej przez Wójta (Burmistrza) Gminy/
Prezydenta Miasta w pod numerem
zwanym(a) dalej Wykonawcą.

Przedmiot Umowy

§ 1

1. Zamawiający zleca Wykonawcy, a Wykonawca zobowiązuje się do wykonania na rzecz Zamawiającego następujących usług:
 - 1)
 - 2)
 - 3)
2. Usługi opisane w ust. 1 Wykonawca może wykonać przy pomocy osób trzecich albo powierzyć wykonanie osobie trzeciej. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za działania i zaniechania osoby trzeciej jak za swoje własne.
3. Wykonawca oświadcza, że usługi objęte niniejszą Umową będzie wykonywał w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej. Wypis z rejestru działalności, prowadzonego przez Wójta (Burmistrza) Gminy w, stanowi załącznik Nr 1 do niniejszej Umowy.

4. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za wykonywanie czynności w ramach zleconych usług oraz za ich rezultat.

Wynagrodzenie

§ 2

1. Z tytułu wykonania dzieła – usług opisanych w § 1 ust. 1, Zamawiający będzie płacić Wykonawcy wynagrodzenie miesięczne w wysokości zł (słownie: złotych) brutto.
2. Wynagrodzenie (ust. 1) będzie płatne na podstawie faktur wystawianych przez Wykonawcę po zakończeniu każdego miesiąca. Płatność będzie następowała po przyjęciu dzieła przez Zamawiającego, w ciągu dni od dnia przedłożenia faktury Zamawiającemu, na rachunek bankowy wskazany przez Wykonawcę.
3. Wykonawca oświadcza, że należności publicznoprawne (podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne itp.) będzie płacił we własnym zakresie.

Tajemnica przedsiębiorstwa

§ 3

Wykonawca jest zobowiązany nie ujawniać osobom trzecim jakichkolwiek informacji dotyczących przedsiębiorstwa Zamawiającego, a stanowiących jego tajemnicę handlową (tj. np. danych handlowych, finansowych, technicznych, technologicznych itp., nieujawnionych publicznie). Zakaz ten nie dotyczy sytuacji, gdy obowiązujące przepisy prawne nakazują ujawnienie tajemnicy handlowej odpowiednim władzom. Zakaz ten obowiązuje Wykonawcę zarówno w trakcie trwania niniejszej Umowy, jak i po jej ustaniu.

Czas trwania Umowy oraz jej rozwiązanie

§ 4

1. Umowa zostaje zawarta na czas określony.
2. Zamawiający może w każdym czasie, dopóki dzieło nie zostało zakończone, odstąpić od Umowy, na mocy jednostronnego oświadczenia, za zapłatą odpowiedniego wynagrodzenia.
3. Ponadto Zamawiający może odstąpić od niniejszej Umowy, na mocy jednostronnego oświadczenia, w przypadku gdy:
 - 1) Wykonawca opóźnia się z rozpoczęciem lub wykończeniem dzieła tak dalece, że nie jest prawdopodobne, żeby zdołał je ukończyć w umówionym czasie;
 - 2) Wykonawca wykonuje dzieło w sposób wadliwy albo sprzeczny z umową;
 - 3) dzieło ma wady istotne, które nie dadzą się usunąć albo gdy z okoliczności wynika, że Wykonawca nie zdoła ich usunąć w odpowiednim czasie.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 3 pkt 2) i 3), Zamawiający – zamiast odstąpić od Umowy – może powierzyć dokończenie (lub poprawienie) dzieła osobie trzeciej, na koszt i ryzyko Wykonawcy.
 - 1) Wykonawca jest uprawniony do odstąpienia od Umowy, na mocy jednostronnego oświadczenia, w przypadku gdy ze względu na brak współdziałania ze strony Zamawiającego nie jest możliwe wykonanie dzieła;
 - 2) w każdym czasie Umowa może zostać rozwiązana na mocy porozumienia Stron.

Postanowienia końcowe

§ 5

1. Zmiany niniejszej Umowy będą dokonywane w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
2. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Umowie, a dotyczących jej przedmiotu, mają zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego.
3. Umowę sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze Stron.

.....
(zamawiający)

.....
(wykonawca)

Uwagi i objaśnienia

^a **Umowa o współpracy z samozatrudnionym.** Samozatrudnienie, czyli wykonywanie pracy lub usług na podstawie umowy cywilnoprawnej zawartej z osobą fizyczną w ramach prowadzonej przez nią jednoosobowej działalności gospodarczej, staje się ostatnio coraz bardziej popularne. Współpracując z samozatrudnionymi, pracodawcy mogą bowiem ograniczyć koszty zatrudnienia, a samozatrudnieni otrzymać wyższe wynagrodzenie.

Duże znaczenie dla samozatrudnienia ma definicja działalności gospodarczej zawarta w ustawie z 26.7.1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 2032 ze zm.).

Dochód z pozarolniczej działalności gospodarczej, w tym dochód z samozatrudnienia, jest bowiem korzystnie opodatkowany – 19% stawką liniową. Tymczasem dochód ze stosunku pracy opodatkowany jest według progresywnej skali podatkowej – 18% i 32%. Od 1.1.2007 r. obowiązuje nowa definicja dochodu z działalności gospodarczej. Osoby, które do tej pory były uznawane za prowadzące działalność gospodarczą, nie będą już za takie uznawane, jeśli:

- 1) wykonują działalność pod kierownictwem;
- 2) wykonują działalność w miejscu i w czasie wyznaczonym przez usługobiorcę;
- 3) ryzyko gospodarcze ich działalności ponosi usługobiorca oraz
- 4) usługobiorca ponosi odpowiedzialność wobec osób trzecich.

Jeśli powyższe warunki zostaną **łącznie** spełnione, wynikający z takiej działalności dochód będzie opodatkowany jak dochód ze stosunku pracy, a usługobiorca będzie odpowiedzialny za pobranie zaliczek na podatek. Zmiana ta miała na celu przeciwdziałanie coraz częstszej praktyce przechodzenia przez pracowników na „samoza-trudnienie” jedynie w celu osiągnięcia korzyści podatkowych.

25. Umowa o dokonanie projektu wynalazczego

.....
(pieczęć nagłówkowa zamawiającego)

.....
(miejsowość i data)

Umowa o dokonanie projektu wynalazczego^a

W dniu W pomiędzy:
(data) (miejsowość)

..... reprezentowanym(a) przez
....., zwanym dalej Zamawiającym,
a zamieszkałym w,
(imię i nazwisko)

zwanym dalej Wykonawcą, zawarto umowę następującej treści:

§ 1

Zamawiający zleca, a Wykonawca podejmuje się opracowania projektu wynalazczego pt.

.....
w zakresie
zwanym dalej Projektem.

§ 2

Projekt wymieniony w § 1, którego celem jest

.....
.....
powinien odznaczać się następującymi cechami:

- 1)
- 2)
- 3)

§ 3

Prawo do uzyskania patentu na wynalazek lub prawa ochronnego na wzór użytkowy, jak również prawa z rejestracji wzoru przemysłowego i topografii z układu scalonego, dokonany w wyniku realizacji niniejszej umowy przysługuje Zamawiającemu.

§ 4

Projekt będący przedmiotem niniejszej umowy zostanie wykonany i zgłoszony Zamawiającemu w terminie do

§ 5

Zgłoszenie, o którym stanowi § 4, musi zawierać:

- 1)
- 2)
- 3)

§ 6

W razie stwierdzenia braków w zgłoszeniu Projektu Wykonawca zobowiązuje się brakujące dane uzupełnić w terminie do dnia

§ 7

Za dokonanie Projektu i po jego zastosowaniu Wykonawca otrzyma wynagrodzenie w wysokości

§ 8

Zamawiający zobowiązuje się do udzielenia Wykonawcy pomocy w pracach nad dokonaniem Projektu w zakresie i terminach ustalonych w załączniku Nr 1 do niniejszej umowy oraz do udzielenia Wykonawcy wskazówek co do sposobu wykonania Projektu.

§ 9

Wykonawca zobowiązuje się informować Zamawiającego co dni o przebiegu prac nad dokonaniem Projektu i o wszystkich przeszkodach i trudnościach powstałych przy realizacji Projektu.

§ 10

Zamawiający ma prawo odstąpić od umowy, gdy:

- 1)
- 2)
- 3)

§ 11

Wykonawca ma prawo odstąpić od umowy, gdy:

- 1)
- 2)
- 3)

§ 12

W razie odstąpienia przez Wykonawcę od umowy bez ważnej i uzasadnionej przyczyny nie przysługuje mu ani prawo do zwrotu poniesionych kosztów, ani prawo do wynagrodzenia.

§ 13

Zmiany i uzupełnienia umowy wymagają dla swej ważności formy pisemnej w postaci aneksu podpisanego przez obie strony.

§ 14

W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową mają zastosowanie przepisy ustawy z 30.6.2000 r. – Prawo własności przemysłowej (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 776) oraz przepisy Kodeksu cywilnego.

§ 15

Umowę sporządzono w egzemplarzach, z przeznaczeniem dla:

.....

.....
(wykonawca)

.....
(zamawiający)

Uwagi i objaśnienia

^a **Umowa o dokonanie projektu wynalazczego.** Umowa ta jest kontraktem nienazwanym, do którego mają odpowiednie zastosowanie przepisy o umowie o dzieło (art. 627–646 KC).

Orzecznictwo

1. Uchwała SN (7) z 23.2.1993 r., I PZP 37/92, OSNCP 1993, Nr 7–8, poz. 119

Nota: T. Szymonek, Orzecznictwo Sądów Gospodarczych 1993, Nr 2, s. 52

Sprawa o wynagrodzenie za pracowniczy projekt wynalazczy nie jest sprawą z zakresu prawa pracy w rozumieniu art. 476 § 1 pkt 1 KPC.

2. Wyrok SN z 16.9.1997 r., I PKN 253/97, OSNAPiUS 1998, Nr 12, poz. 382

Stosowaniem wynalazku jest wytwarzanie wyrobu posiadającego cechy konstrukcyjne ujęte w zastrzeżeniach patentowych, niezależnie od tego, że poprzez jego udoskonalenie może dochodzić do poprawy jego wartości użytkowych lub poszerzenie zakresu użytkowania, jak również niezależnie od zmian w sposobie jego produkcji (jeżeli ochrona patentowa nie obejmuje sposobu urzeczywistnienia rozwiązania).

3. Uchwała SN z 26.11.2002 r., III PZP 21/02, OSNAPiUS 2003, Nr 12, poz. 286

Sprawę, w której twórca dochodzi wynagrodzenia za korzystanie z jego wynalazku, rozpoznaje Sąd Okręgowy w składzie jednego sędziego (art. 47 § 3 KPC w zw. z art. 294 ust. 2 ustawy z 30.6.2000 r. – Prawo własności przemysłowej, Dz.U. z 2001 r. Nr 49, poz. 508 ze zm., a poprzednio w zw. z art. 110 ust. 2 ustawy z 19.10.1972 r. o wynalazczości, t.j. Dz.U. z 1993 r. Nr 26, poz. 117 ze zm.).

4. Postanowienie SN z 19.4.2004 r., I PK 56/04, OSNAPiUS 2005, Nr 2, poz. 22

W sprawie dotyczącej zapłaty wynagrodzenia na rzecz współtwórców projektu wynalazczego po stronie powodów nie zachodzi współuczestnictwo konieczne. Każdy z twórców może wystąpić z odrębnym pozwem o zapłatę należnej mu części wynagrodzenia.

5. Wyrok SN z 14.10.2004 r., I PK 519/03, OSNAPiUS 2005, Nr 11, poz. 157

Jednostka stosująca projekt racjonalizatorski nie była obowiązana do obliczania wysokości wynagrodzenia z uwzględnieniem efektów poprawy jakości wyrobów powstających u jego użytkowników.

6. Wyrok SN z 4.11.2004 r., I PK 548/03, OSNAPiUS 2005, Nr 14, poz. 203

W sprawie o wynagrodzenie za stosowanie wynalazku sąd nie jest związany ostateczną decyzją Komisji Odwoławczej przy Urzędzie Patentowym w sprawie o ustalenie, że wskazana produkcja nie jest objęta określonym patentem.

7. Wyrok SN z 17.11.2004 r., II PK 60/04, OSNAPiUS 2005, Nr 8, poz. 110

W razie braku postanowień umowy ustalenie wynagrodzenia twórcy projektu wynalazczego zgodnie z zasadą „słusznej proporcji”, następuje według uznania sądu, po rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy (art. 98a ust. 2 w zw. z art. 99 ustawy z 19.10.1972 r. o wynalazczości, t.j. Dz.U. z 1993 r. Nr 26, poz. 117 ze zm.).

26. Umowa wydawnicza

.....
(pieczęć wydawcy).....
(miejscowość i data)**Umowa wydawnicza^a**W dniu W pomiędzy:
(data) (miejscowość)..... z siedzibą w,
reprezentowanym(a) przez,
zwanym w treści umowy Wydawcą, a
(imię i nazwisko)zamieszkałym(a) w przy ul.,
zwanym(a) dalej Autorem, zawarto umowę o treści następującej:**§ 1**Autor zobowiązuje się napisać utwór
pod tytułem
o objętości arkuszy autorskich.**§ 2**

1. Autor przekazuje prawa wydawnicze do tego dzieła w języku polskim oraz w innych językach, w wydaniu pierwszym, jak i we wszystkich następnych wydaniach na zasadzie wyłączności Wydawcy oraz jego następcom prawnym.
2. Z chwilą wydania utworu Autor przenosi na wydawcę autorskie prawa majątkowe do utworu, na następujących polach eksploatacji:
 - 1) w zakresie utrwalania i zwielokrotniania utworu – wytwarzanie określoną techniką egzemplarzy utworu, w tym techniką drukarską, reprograficzną, zapisu magnetycznego oraz techniką cyfrową;
 - 2) w zakresie obrotu oryginałem albo egzemplarzami, na których utwór utrwalono – wprowadzanie do obrotu, użyczenie lub najem oryginału albo egzemplarzy;
 - 3) w zakresie rozpowszechniania utworu w sposób inny niż określony w pkt 2 – publiczne wykonanie, wystawienie, wyświetlenie, odtworzenie oraz nadawanie i reemitowanie, a także publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym.

§ 3

1. Autor zobowiązuje się dostarczyć do dnia utwór starannie wykonany pod względem merytorycznym, formalnym i językowym. W szczególności Autor powinien
(podać szczegółowe wymagania Wydawcy)
2. Autor zgadza się w trakcie pracy nad utworem uwzględnić w miarę możliwości sugestie Wydawcy.

§ 4

1. Autor otrzymuje jako wynagrodzenie% wartości sprzedanych i zapłaconych egzemplarzy utworu. Podstawę obliczenia wynagrodzenia stanowi cena wydawnicza zbytu, po odliczeniu marży dystrybutora od ceny katalogowej.
2. Wynagrodzenie rozliczone będzie w odstępach
(kwartalnych*, półrocznych*, rocznych*)
3. Obowiązek rozliczania wygasa w lat po ukazaniu się ostatniego wydania.
4. Autor otrzyma zaliczkę na wynagrodzenie (zaliczoną w całości na poczet ostatecznego wynagrodzenia) za nakładu z ukazaniem się utworu.
(podać część nakładu)
5. Autor otrzyma od Wydawcy oprócz wynagrodzenia egzemplarzy autorskich z każdego wydania utworu w ciągu od dnia
(miesiąca*, kwartału*)
rozpowszechnienia utworu.

§ 5

Wydawca obowiązany jest do pisemnego powiadomienia Autora o przybliżonym terminie korekty autorskiej. Autor zobowiązany jest w terminie dni po otrzymaniu wiadomości od Wydawcy odpowiedzieć mu, czy osobiście dokona korekty, czy też do jej dokonania upoważnia osobę trzecią, której dane, tzn. imię, nazwisko i adres, wskaże Wydawcy.

§ 6

Autor udziela Wydawcy prawa do podejmowania decyzji w sprawie liczby wydań, wielkości nakładu, ceny, sposobu i miejsca rozpowszechniania utworu.

§ 7

1. Autor zobowiązuje się również opracować następne wydanie utworu, o ile zaistnieje taka konieczność, i dostarczyć Wydawcy maszynopis z niezbędnymi poprawkami i uzupełnieniem.
2. W razie gdyby Autor nie chciał lub nie był w stanie opracować następnego wydania utworu, Wydawca ma prawo powierzyć opracowanie go innemu autorowi.

W powyższym przypadku Autor zachowuje prawo do wynagrodzenia w wysokości

.....
(określić sposób rozliczania się z Autorem)

§ 8

Wydawca ma prawo wypowiedzieć umowę wydawniczą w przypadku

§ 9

Autor zobowiązuje się nie wydawać bez zgody Wydawcy, również jako współautor, w żadnym innym wydawnictwie dzieła, które nosiłoby taki sam lub podobny tytuł lub byłoby w jakikolwiek sposób konkurencyjne w stosunku do utworu określonego w niniejszej umowie.

§ 10

Wszelkie ewentualne zmiany umowy oraz odstąpienie od umowy wymagają dla swej ważności formy pisemnej. Za taką formę pisemną uważa się wymianę pism pomiędzy stronami, o ile wynika z nich, o jaką zmianę chodzi.

§ 11

W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową stosowane będą przepisy ustawy o prawie autorskim i Kodeksu cywilnego.

§ 12

Niniejsza umowa spisana została w trzech egzemplarzach, z czego dwa otrzymuje Wydawca, a jeden Autor.

.....
(autor)

.....
(wydawca)

* niepotrzebne skreślić

Uwagi i objaśnienia

^a **Umowa wydawnicza.** Umowa wydawnicza jest umową powodującą przejście (przeniesienie) autorskich praw majątkowych. Jest to umowa nienazwana, gdyż nie można zaliczyć jej do żadnego z typu umów znanych Kodeksowi cywilnemu. Do umowy wydawniczej mają zastosowanie art. 41–68 ustawy z 4.2.1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 666 ze zm.) oraz odpowiednie przepisy Kodeksu cywilnego.

Przez umowę wydawniczą autor przenosi na wydawcę wyłączne prawo wydania utworu, a wydawca zobowiązuje się do wydania utworu i z reguły do zapłacenia wynagrodzenia. Wydawcą może być nie tylko podmiot trudniący się działalnością

wydawniczą w ramach przedsiębiorstwa (zakładu), ale każdy podmiot, w tym także osoba fizyczna, jeżeli ma możliwość wydania i rozpowszechnienia utworu.

Umowa wydawnicza obejmuje tylko pola eksploatacji wyraźnie w niej zaznaczone i znane w chwili jej zawierania (art. 41 ust. 2 i 4 PrAut). Umowa zobowiązująca do przeniesienia autorskich praw majątkowych przenosi na nabywcę, z chwilą przyjęcia utworu, prawo do wyłącznego korzystania z utworu na określonym w umowie polu eksploatacji, chyba że postanowiono w niej inaczej (art. 64 PrAut). Zgodnie z art. 53 PrAut, umowa wydawnicza powinna być zawarta w formie pisemnej pod rygorem nieważności (*forma ad solemnitatem*).

Autorskie prawa majątkowe mogą być również przedmiotem umowy licencyjnej. Wówczas twórca nie przenosi na nabywcę autorskich praw majątkowych, tylko wyraża odpłatną lub nieodpłatną zgodę na korzystanie z jego utworu na czas określony lub nieokreślony na wskazanych w umowie polach eksploatacji.

Należy pamiętać o tym, że zgodnie z art. 65 PrAut, w braku wyraźnego postanowienia o przeniesieniu prawa, uważa się, że twórca udzielił licencji.

Stosownie do art. 43 ust. 1 PrAut, jeżeli z umowy wydawniczej nie wynika, że przeniesienie autorskich praw majątkowych nastąpiło nieodpłatnie, twórcy przysługuje prawo do wynagrodzenia. Zasady ustalania wynagrodzeń zostały zawarte w art. 43–45, 47, 48 PrAut. Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych nie narzuca żadnego systemu (sposobu) ustalania wynagrodzenia ryczałtowego (określone kwotowo w umowie) lub systemu wynagrodzenia procentowego (w zależności od obrotu lub dochodu). Występują także systemy mieszane, przy których część należnego autorowi wynagrodzenia ma charakter ryczałtowy, część zaś procentowy.

Orzecznictwo

1. Orzeczenie SN z 27.5.1958 r., II CR 547/57, OSN 1960, Nr 13

Dostarczenie przez autora dzieła o podwójnej objętości w porównaniu z zamówioną może uzasadniać rozwiązanie przez wydawcę umowy. Wydawnictwo, określając objętość dzieła, ma oczywiście na względzie opracowanie danego materiału w pewnej skondensowanej formie i dzieło rozszerzone do rozmiarów, które autor uważa dla siebie za wygodne lub celowe, może dla wydawnictwa nie przedstawiać żadnego zainteresowania. Znaczna objętość może zwłaszcza niekorzystnie odbić się na popycie z uwagi bądź to na znacznie wyższą cenę, bądź też na sam obszerny sposób przedstawienia materiału, który nie każdemu może odpowiadać.

2. Postanowienie SN z 29.12.1971 r., I CZ 205/71, OSP 1972, Nr 9, poz. 173

Głosa: J.A. Piśszczek, PiP 1973, Nr 12, s. 164

Sprawa z powództwa twórcy przeciwko wydawcy o zapłatę wynagrodzenia w związku z odstąpieniem przez wydawcę od wydania utworu należy – stosownie do dyspozycji art. 17 pkt 2 KPC – do właściwości rzeczowej sądu wojewódzkiego.

3. Wyrok SN z 19.11.1982 r., II CR 460/82, OSNCP 1983, Nr 7, poz. 100

Glosa: M. Czajkowska-Dąbrowska, PiP 1984, Nr 11, s. 141

Nie narusza prawa wydawcy do wyłącznego rozpowszechnienia dzieła w formie książkowej twórca, który następnie przenosi na innego wydawcę prawo do wydania utworu opracowanego – przy wykorzystaniu tego samego materiału faktograficznego i identycznej literatury przedmiotu – na podobny temat, jeżeli temu dziełu nadał odmienną formę i do niego nie przeniósł treści z pierwszego utworu, a w każdym z tych dzieł podszedł do opracowywanego tematu z innego punktu widzenia.

4. Orzeczenie SN z 31.1.1983 r., IV CR 380/82, OSN 1983, Nr 9, poz. 142

Glosa: K. Nowicki, OSPiKA 1984, Nr 5, poz. 113

Dostarczenie dzieła literackiego, które w sposób oczywisty odbiega od treści umowy wydawniczej, nie jest wywiązaniem się z umowy i z reguły nie rodzi po stronie wydawcy obowiązku zapłaty wynagrodzenia (art. 35 § 1 Prawa autorskiego oraz art. 65 § 1 KC). Dzieło jest dostarczone w całości w rozumieniu § 12 umowy wydawniczej, gdy złożony tekst odpowiada warunkom umowy i jest wykonany należycie.

W sytuacji, gdy dzieło w sposób istotny i oczywisty odbiega od treści umowy wydawniczej, nie wystarcza pismo o nieprzyjęciu dzieła – przewidziane w § 12 wzorcowej umowy wydawniczej – nie wywiera skutku w postaci przyjęcia dzieła w sposób dorozumiany.

5. Wyrok SA w Warszawie z 2.10.1996 r., I ACa 2/96, OSA 1997, Nr 4, poz. 28

Ochrona praw autorskich służy twórcy w stosunku do każdego, kto prawa te narusza. Jest to ochrona bezwzględna, niezależna od tego, czy twórcę i naruszcyciela praw autorskich wiąże jakikolwiek stosunek obligatoryjny mający swoje źródło w innych zdarzeniach, niż naruszenie praw autorskich. Wykorzystanie dzieła bez zgody autora stanowi naruszenie jego autorskich praw majątkowych.

6. Wyrok SN z 26.6.1998 r., I PKN 196/98, Rzeczp. z 18.8.1999 r., Nr 192; OSNAPiUS 1999, Nr 14, poz. 454

Glosa: T. Kuczyński, OSP 1999, Nr 11, poz. 207

Jeżeli wykonywanie obowiązków ze stosunku pracy ma polegać na działalności twórczej pracownika, od woli stron zależy, do kogo należeć będą autorskie prawa majątkowe. Nieokreślenie w umowie o pracę własności tych praw powoduje, że w granicach wynikających z tej umowy i zgodnego zamiaru stron autorskie prawa majątkowe do utworów nabywa pracodawca z chwilą ich przyjęcia (art. 12 ust. 1 ustawy z 4.2.1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych – Dz.U. Nr 24, poz. 83 ze zm.).

7. Wyrok SN z 9.1.2001 r., I PKN 493/00, OSNAPiUS 2002, Nr 17, poz. 407

Właścicielem praw autorskich do programu komputerowego wykonanego w ramach obowiązków pracowniczych jest pracodawca, chyba że w umowie o pracę lub w umowie cywilnoprawnej strony postanowiły inaczej.